

Leszek Grabowski

Dawne przedmieścia Krakowa. Część LX
Wola Justowska, Zwierzyniec, Półwsie
Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Nowy
Świat (Kossakówka), Dębniki, Zakrzówek,
Bodzów.

Kraków 2014

Leszek Grabowski

Dawne przedmieścia Krakowa. Część LX
Wola Justowska, Zwierzyniec, Półwsie
Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Nowy
Świat (Kossakówka), Dębniki, Zakrzówek,
Bodzów.

Kraków 13.02.2014

Na prawach rękopisu
© Copyright by Leszek Grabowski
Kraków 2014

Spis Treści

0.	Wstęp	4 - 10
I.	Wola Justowska	11 - 53
II.	Zwierzyniec	54 - 78
II.	Półwie Zwierzynieckie (Błonia)	79 - 84
III.	Czarna Wieś	85 - 98
V.	Nowy Świat (Kosakówka)	99 - 99
VI.	Dębnyki	100-106
VII.	Zakrzówek	107-129
VII.	Bodzów	130-134
Załącznik. Moje opracowania dostępne na forum MBC i artykuły opublikowane na łamach Głosu Wielickiego		135-147

Fot. nr 1. W Lesie Wolskim. (09.01.14)

0. Wstęp

LX już część z cyklu „Dawne przedmieścia Krakowa – ulatująca przeszłość”, to kolejny zbiór fotografii w moim szkicowniku fotograficznym, dokumentujący odchodzący świat podmiejski, który w ostatnich kilkunastu latach znika w coraz szybszym tempie. Nikt z nas hobbystów i miłośników przeszłości Krakowa oraz jego najbliższych okolic nie jest w stanie zatrzymać tych procesów: burzenia, czy przebudowywania starych chałup, stodół i zabudowań gospodarczych, niszczenia dawnych pól uprawnych, ogrodów i sadów, czy wreszcie degradacji dawnych punktów widokowych, połączonej z zasłanianiem bądź tylko przysłanianiem rozciągających się stamtąd widoków i panoram, jednak wiele ze zanikających elementów dawnych podmiejskich krajobrazów wciąż można uwiecznić dla przyszłych pokoleń, ale czas nagli. Takie jest też przesłanie mojej w pełni społecznej działalności na tym polu, którą zajmuję się intensywnie od pięciu lat. Oprócz wspomnianego wyżej cyklu, w innym zbiorze: „Krakowskie panoramy i widoki”, dokumentuję też zmiany zachodzące w wyglądzie Krakowa (patrz załącznik na końcu opracowania). Wszystkie moje albumy i inne opracowania, dotyczące Krakowa, jego przedmieść i Ziemi Krakowskiej, jak choćby wspomnienia, są dostępne w gościnnej dla mnie Małopolskiej Bibliotece Cyfrowej.

Prezentowany poniżej album swym zasięgiem terytorialnym obejmuje zachodnie dzielnice miasta, które w większości zostały przyłączone do Wielkiego Krakowa ponad sto lat temu, a wcześniej tworzyły podkrakowskie wsie: Wolę Justowską – rozdz. I (włączoną dopiero w 1941 roku), Zwierzyniec – rozdz. II, Półwie Zwierzynieckie – rozdz. III, Czarną Wieś – rozdz. IV, Dębniki – rozdz. VI, Zakrzówek – rozdz. VII i Bodzów – rozdz. VIII (ten ostatni został włączony w obręb miasta dopiero od 1973 roku). Na moment zaglądam też na teren Kossakówki – rozdział V, która w Wielkim Krakowie przynależała do III dzielnicy: Nowy Świat, utworzonej jeszcze w 1866 roku, bo mieszczącej wewnątrz rdzenia Twierdzy Kraków.

Podróż po Woli Justowskiej (rozdział I – fot. nr: 2-87) rozpoczynam od „ławy” na Rudawie, zwanej też „czerwonej mostkiem”, kiedyś drewnianej kładki, dziś już metalowej platformy (fot. nr 2), zlokalizowanej na przedłużeniu ulicy Ludmiły Korbutowej, która skracała miejscowym rolnikom i ogrodnikom drogę do krakowskich targowisk. Okolice „ławy”, jak zawsze tą kładkę nazywała moja mama, która spędziła na Woli Justowskiej rok swego młodzięczego życia na przestrzeni lat 1929-1930, zatraciły już swój dawny klimat i koloryt (niedawno znikła dawna zagroda w jej sąsiedztwie) i w zasadzie jedynymi pamiątkami po podmiejskim świecie są w tej okolicy: domek spod nr 32 (fot. nr 3) i figura Matki Boskiej (fot. nr: 4-5), datowana na 1881 rok.

Przy wlocie ulicy Korbutowej do ulicy Królowej Jadwigi ciągle tkwi w stanie ruiny efektowny kiedyś, secesyjny fronton dawnej strzelnicy wojskowej (fot. nr: 6-11), wybudowany na początku XX-go wieku. Sama strzelnica powstała wcześniej, w latach 1886-87 i służyła do ćwiczeń strzeleckich żołnierzom CK armii, pełniącym służbę na terenie Twierdzy Kraków. Od odzyskania niepodległości do lat 90-tych XX-go wieku należała do Wojska Polskiego, lecz wtedy przejęła ją gmina. Jaki był tego efekt, widać gołym okiem. Od tej pory jej reprezentacyjna część systematycznie podupada, a jej rozległe wnętrze pokryła zabudowa mieszkalno-usługowa. A przecież po II wojnie światowej obiekt ten był też wykorzystywany, jako strzelnica sportowa.

Pod nadal niezabudowanym na szczęście zboczem Sikornika, bo teren ten chroni przed zabudową niedawno uchwalony, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, podążamy w stronę ulicy Starowolskiej (fot. nr 12), na której zachowały się raptem dwa relikty dawnej zabudowy (fot. nr: 13-17), a dalej, ulicą 28-Lipca 1943 roku, także z nielicznymi relikdami podmiejskiej Woli (fot. nr: 18-28), dochodzimy do Parku Justa Decjusza, kanclerza króla Zygmunta Starego i właściciela Woli Justowskiej (od jego imienia wywodzi się nazwa tej miejscowości), w którym dominuje jego renesansowy pałac, wybudowany w latach 1533-1540 wg projektu Bartłomieja Berecciego, znanego budowniczego królewskiego (fot. nr: 29-36). Jego pierwotnego wyglądu i układu nie zaburzyły zanadto kolejne przebudowy, a jego urodę nadal podkreśla piękna arkadowa loggia (fot. nr 31). W swej powojennej historii przechodził on różne koleje losu: m.in. jeszcze w latach 60-tych mieścił się tutaj szpital przeciwgruźliczy, potem długo pozostawał opuszczony, a następnie w ślimaczym tempie był restaurowany. Dziś, od dwudziestu lat, należy do UMK i pełni funkcje konferencyjne i wystawiennicze.

Następnie aleją Kasztanową dochodzimy do ulicy Cisowej, gdzie w zaciszu ogrodu, pod nr 3, tkwi uroczy podmiejski domek (fot. nr: 39-43), jakich wiele było w przedwojennej Woli. Dalej, wzdłuż Wesołej Polany, która w swym początkowym odcinku jest już, o zgrozo, zabudowywana (fot. nr: 43-45), zaś w dalszym, gdzie dawniej znajdowała się popularna łąka rekreacyjna, a w zimie znany stok narciarski, poprzegradzana, zakrzaczona i zachaszczona (fot. nr: 46-47), dochodzimy do Panieńskich Skał, na których szczycie już od dobrych kilkunastu lat nie ma figurki Matki Boskiej (fot. nr: 48-49), wrosłej przez dziesięciolecie w ich pejzaż, bo miejscowy proboszcz arbitralnie przeniósł ją na teren pobliskiej parafii, czym zniszczył piękną, wieloletnią tradycję.

Powracamy pod skansen etnograficzny, gdzie od lat 50-tych praktycznie nic twórczego się nie dzieje. Skansen na Woli Justowskiej powstał wnet po zakończeniu II wojny światowej, w latach: 1948-49 roku, na gruntach należących do Skarbu Państwa, ale idea jego powstania sięga czasów przedwojennych, konkretnie 1927 roku. W tym czasie inicjatorem jego powstania był Seweryn Udziela, znany etnograf, popularyzator kultury ludowej Małopolski. Osobą wielce zasłużoną dla jego utworzenia w powojennej Polsce był Józef Dutkiewicz, wojewódzki konserwator zabytków w ówczesnym Krakowie.

Pierwszym muzealnym obiektem stał się kościółek drewniany z XVI-go wieku, p.w. Matki Boskiej Królowej Polski, przeniesiony tu ze wsi Komorowice koło Bielska. Oprócz kościółka na terenie skansenu znalazły się jeszcze cztery inne, cenne, drewniane obiekty: karczma z Pasieki koło Czernichowa, pochodząca z przełomu XVIII-go i XIX-go wieku, w której urządzona została plebania powstałej tu wkrótce parafii, spichlerz dworski z 1764-go roku, przeniesiony na Wolę z Trzyciąża koło Wolbromia, dom z Grybowa koło Nowego Sącza, pochodzący z przełomu XIX-go i XX-go wieku oraz XIX-to wieczny spichlerz z podkrakowskich Soboniowic (dokładny opis na fot. nr: 50-72).

Po początkowym entuzjazmie sprawa rozbudowy skansenu zamarła na całe dziesięciolecie, ale ciągle był to niezwykle urokliwy zakątek Woli, idealnie wpisujący się w scenerię Lasu Wolskiego, z pobliską Wesołą Polaną i Panieńskimi Skałami, do którego ściągali tłumy krakowian. I dla mnie było to od dziecka ulubione miejsce niedzielnych wypadów, gdzie bywałem kilkanaście razy w roku. Ten fragment Woli miał swoją niepowtarzalną aurę, której współczesne młode pokolenia jakby już nie wyczuwało. Może warto by zatem przywrócić to miejsce do jego dawnego przeznaczenia i ulokować tu następne obiekty kultury ludowej, których wiele ginie bezpowrotnie w okolicach Krakowa, jak choćby ostatnio na terenie starej Mogiły, gdzie powstaje droga S-7?

Wkrótce, w 1951 roku, na terenie skansenu zagościła parafia, która dla swych celów użytkowała zarówno kościółek, jak i karczmę. Świątynia ta, uwielbiana przez mieszkańców Krakowa i stanowiąca symbol Woli Justowskiej, niespodziewanie spłonęła, podpalona przez nieznaną sprawców, w nocy z 13/14 lipca 1978-go roku. Wkrótce została wiernie zrekonstruowana, jednak i ona została zniszczona przez pożar, co stało się w nocy z 5/6 kwietnia 2002. Obecnie jedyną pamiątką po drewnianym kościele z Komorowic pozostał witraż wykonany w „Krakowskim Zakładzie Witrażów S.G. Żeleński”, wg projektu Franciszka Mączyńskiego, który znajduje się w nowym kościele w Komorowicach. Jego dawny, wiernie zrekonstruowany wygląd zachował się na dwóch moich fotografiach z wiosny 1988-go roku (fot. I i II), wykonanych kiepskim, choć popularnym kiedyś aparatem marki Smiena.

Planowana była jego kolejna rekonstrukcja, a dwaj poprzednicy obecnego proboszcza tutejszej parafii konsekwentnie zbierali na ten cel pieniądze. Niestety obecny proboszcz (Roman Łędzki) od początku miał inne plany związane z tym miejscem i od razu porzucił ideę sprowadzenia tu drewnianego kościółka, choć drewniany oryginał z Jasiennej czekał tylko na transport oraz złożenie, a wkrótce podjął starania o wybudowanie na terenie skansenu, którym formalnie administruje, nowej murowanej świątyni, plebanii i parkingu, bo jego zdaniem w obecnych pomieszczeniach, w tym prowizorycznej świątyni, utworzonej w przyziemiu spalonego kościółka, parafia się już dusi. Proboszczowi nie pasuje też obecny budynek parafii, zajmujący przepiękną, zabytkową karczmę, w której miejscu chciałby wybudować obiekt murowany i w tym celu czyni przeróżne fortele, również na drodze sądowej. Doprawdy trudno to komentować.

Fot. I (I i II). Zrekonstruowany kościółek uchwycony przeze mnie wczesną wiosną 1988 roku – widok od strony Wesołej Polany.

Fot. II. Widok od strony ulicy Cisowej.

Jego decyzje i nieprzejednana postawa wywołały ostry sprzeciw społeczny, m.in. OKRK i ostateczny kształt oraz przyszłość tego miejsca nadal pozostają niewiadomą, bo tej sprawie toczą się kolejne postępowania sądowe, wszak nie pomogły żadne mediacje, nawet te na najwyższym szczeblu, z udziałem: kardynała Dziwisza, prezydenta Majchrowskiego, czy byłego wojewody Kracika; proboszcz nadal pozostaje w swych planach nieugięty. A trzeba przecież pamiętać, że teren skansenu, jako całość, za sprawą decyzji miejskiego konserwatora zabytków w Krakowie został wpisany w 1970 roku na listę zabytków i na wykreślenie z rejestru zabytków jego fragmentu, zawierającego spalony kościół i plebanię, o co wnosił proboszcz, nie zgodził się ani Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski, ani Wojewódzki Konserwator Zabytków. Zapewne właśnie brak drewnianego kościółka wyraźnie obniża rangę i atrakcyjność turystyczną tego magicznego kiedyś miejsca. Tyle w kilku zdaniach o aktualnej sytuacji formalno-prawnej skansenu.

Trzeba jeszcze dodać, że i pobliska Wesoła Polana nie została prawnie zabezpieczona przed zabudową w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i nie wiadomo, jaki będzie jej dalszy los, bo na jej skraju już został wybudowane domy mieszkalne. A przecież kiedyś, co już wspomniałem powyżej, zarówno latem, jak i zimą, spełniała ona ważne funkcje rekreacyjne. Dziś, w III RP, zapomniana, systematycznie zarasta, jak większość zbcoczy wokół Krakowa, czego krakowianie z mojego pokolenia nie są w stanie pojąć, bo dawnej taka sytuacja byłyby nie do pomyślenia.

Spod skansenu szybko można dotrzeć na wzniesienie (fot. nr 74), które znajduje się na przedłużeniu ulicy Modrzewiowej, gdzie znajduje się międzywojenny budynek leśniczówki (fot. nr: 75-77), dziś o dziwo, bo to wyjątkowo piękne miejsce i obiekt, opuszczony. Nieco dalej, idąc w kierunku ulicy Leśnej, już w lesie można dostrzec gospodarstwo leśniczego (fot. nr: 78-81), a przy samej ulicy, obok dawnego parkingu, pustą platformę, gdzie jeszcze nie tak dawno znajdował się drewniany budynek kawiarenki Baba Jaga (fot. nr 82-83), w czasach PRL uwielbianej przez dzieciarnię. I dla mnie jej likwidacja była wielkim ciosem, bo łączyły mnie z nią dziesięciolecia wspomnień, również z okresu lat 80-tych, kiedy dzieciakiem była moja córka i tu, w okresie kartek i pustych półek sklepowych, zawsze można było kupić jakieś słodkości: czekoladę Danusię, czy Baton Studencki.

Stąd już tylko dwa kroki na zadbaną od wielu lat Polanę Wobra, która nadal urzeka swym przedwojennym klimatem (fot. nr: 84-87). Kiedyś, przez długie lata na jej obrzeżu rosły malinowe chruśniaki i dziś trochę mi ich brak.

Rozdział II to spacer po: peryferiach Zwierzyńca na granicy z Wola Justowską i znajdującym się na jego obszarze popularnym wzgórzem Sikornik. Ulica Korzeniowskiego, którą nieraz z mamą i bratem zapuszczaliśmy się pod samo wzgórze, szybko zatracą swój międzywojenny klimat i zapewne niebawem znikną ostatnie relikty zabudowy pochodzące z tego okresu (fot. nr: 88-91). Na przedpolu Sikornika, za restauracją Pod Strzelnicą, która trwa tu od ponad pół wieku, w ostatnich dwudziestu latach wiele się zmieniło, głównie za sprawą intensywnej zabudowy mieszkalnej, która zajęła dawna pola uprawne, ale także systematycznego zakrzaczenia jego zboczy (fot. nr: 92-93), które kiedyś służyły za cenione miejsca świątecznej rekreacji.

W drodze w kierunku Kopca Kościuszki i otaczającego go fortu nr 2, jednej z największych cytadeli Twierdzy Kraków, mijamy pozostałości dawnego mostu (fot. nr 94), dawną drogę dojazdową do szanca IS 2 1/2, gdzie w latach powojennych znajdował się tor saneczkowy „Berlin” (fot. nr 95) oraz dobrze czytelny relikw dawnego zespołu bramnego 3a, który znajdował się na końcu ulicy Spadzistej, dziś Hofmana (fot. nr: 96-98).

Schodami wykonanymi niemal pół wieku temu (fot. nr: 99-101) dochodzimy z alei Waszyngtona pod bastion nr V fortu Kościuszko (fot. nr: 102-102a). Zostały one wykonane w „czynnie społecznym” w lecie 1966, o czym wspomina tabliczka w ich szczytowym fragmencie. Niebawem fakt ten z pewnością pójdzie w całkowite zapomnienie, dlatego o nim przypominam. Nie jestem też pewien o ich dalszy los.

Rekonstrukcja uszkodzonych pod koniec II wojny światowej fragmentów fortu posuwa się w ślimaczym tempie, ale podąża w dobrym kierunku. Ostatnio został odtworzony fragment kurtyny I-V, kiedyś łączącej bastiony o numerach I i V (fot. nr: 103-107). Bastion nr I został w tym czasie niemal całkowicie zniszczony (fot. nr 112), natomiast podobny element fortu, posiadający nr II, od dziesięcioleci znajduje się w stanie daleko posuniętej, ale dobrze czytelnej ruiny (fot. nr: 113-115 i 116-125). Miejmy nadzieję, że i ten fragment fortu zostanie kiedyś odtworzony, bo to naprawdę dzieło obronne najwyższej, światowej klasy.

Na szczycie Sikornika nadal znajduje się wiele pozostałości po różnych obiektach Twierdzy Kraków, mniej lub bardziej czytelnych bądź ukrytych w często pozarastanym terenie i niektóre z tych relikw, w tym również Diabelski Most (fot. nr: 131-132), starałem się w tym rozdziale wychwytać.

Rozdział III to krótki przegląd panoram, jakie roztaczają się z krakowskich Błoń (fot. nr: 136-147). Więcej panoram i widoków uchwyconych z powierzchni Wielkiej Łąki znajduje się w XIII części cyklu: „Krakowskie panoramy i widoki”.

Rozdział IV to spacer po odchodzącym świecie Czarnej Wsi, w tym przypomnienie likwidowanego właśnie budynku Petroinformu (fot. nr: 148-149), który istniał ledwie 50 lat oraz konsekwentnie unicestwianych w czasach III RP znanych obiektów rekreacyjnych, powstałych w czasach przedwojennych: miejskiego stadionu lekkoatletycznego (fot. nr: 152-153) oraz pływalni miejskiej, w czasach PRL basenów Cracovii (fot. nr: 154-163). I te zdjęcia oraz fakty trudno komentować.

Dalej docieram na ulicę Mydlnicką i prezentuję ostatnie relikty, już w formie ruin, dawnej zabudowy „warzywnej” Czarnej Wsi oraz ostałe jeszcze poletka uprawne i łąki, częściowo zakrzaczone, z których większość niebawem zniknie (fot. nr: 165-174), bo grunt pod zabudowę jest w dzisiejszych czasach zbyt cenny.

Dwie fotki Kossakówki (fot: nr 176-177), która w swym agonalnym stanie tkwi od wielu lat i nadal nie widać sposobu na rozwiązanie jej problemu, prezentuję w rozdziale V. A przecież Muzeum Kosaków w tym budynku byłoby atrakcją na skalę światową.

Rozdział VI to kolejny spacer po galicyjskim świecie dawnych Dębniak, którego klimat dobrze oddają: fragment ulicy Barskiej, biorący początek od ulicy Madalińskiego (fot. nr: 182-189) oraz zaślepiona przez nową sieć drożną ulica Kilińskiego (fot. nr: 178-181). Dalszy ciąg obu tych ulic został przerwany w latach 70-tych w związku z budową Ronda Grunwaldzkiego.

Dalszy bieg ulicy Barskiej, która podążała w kierunku mostu na Wildze, a raczej na jej kanale powstałym w latach 30-tych i 40-tych XX-go wieku i stadionu RKS Garbarnia, należał już do Zakrzówka i Ludwinowa. Fragment tej ulicy, z kamienicami o numerach: 57-63 (fot. nr: 207-210) i 65-69 (fot. nr: 191-197), początkowo biegnącej skrajem Zakrzówka (rozdział VII), szybko znika na naszych oczach, podobnie jak resztki podmiejskiego sadu (fot. nr: 198-202), w którym ukryła się figura Matki Boskiej. Prawdopodobnie już wkrótce zostanie zabudowany pas gruntu od ulicy Marii Konopnickiej do bulwarów Wisły, gdzie dziś m.in. stoi nieczynny już od dziesięciu lat Hotel Forum i o widokach Wawelu, Skałki, czy Kazimierza, uchwyconych od strony Osiedla Podwawelskiego (fot. nr: 203-206) będzie już można zapomnieć. Kilka widoków szybko powstającego molocha, jak staje się Centrum Kongresowe, zamieściłem na fot. nr: 211-215).

Kilka reliktyw dawnej zabudowy Zakrzówka: wysokiej i niskiej, nadal trwa przy ulicy Twardowskiego (fot. nr: 217-226), ale te parterowe domki, jak choćby z końca tej ulicy, spod nr: 91 i 117, już niebawem znikną (fot. nr: 222-226). Podmiejski klimat szybko zanika też w innej jego peryferyjnej części, na styku ulic: Wyłom, Pychowickiej i Norymberskiej (dawnej Ruczaj), gdzie w zasadzie pozostała już tylko kapliczka słupowa, zapewne dawna latarnia (fot. nr: 228-232). W ostatniej dekadzie dawna, niska zabudowa ulicy Pychowickiej ustąpiła miejsca nowym blokowiskom (fot. nr 228).

I na końcu wypad na bodzowskie wzgórze Solnik (rozdział VIII), na którym w trwałej ruinie tkwią pozostałości fortu nr 53, uszkodzonego w połowie lat 50-tych XX-go wieku (fot. nr: 235-240), bo ówczesna władza nie była w stanie zniszczyć go całkowicie; beton okazał się zbyt solidny. Dziś roztaczają się stąd piękne panoramy, m.in. zabytkowego Śródmieścia i Wzgórza Wawelskiego (fot. nr: 241-242).

Przedmieścia znikają, ale zdjęć dokumentujących ich dawny wygląd przybywa, przynajmniej w moich zbiorach. Zawsze to jakaś pociecha, choć gorzka.

I. Wola Justowska

Fot. nr 2. Współczesna, metalowa „ława” na przedłużeniu ulicy Korbutowej. (17.11.13)

Fot. nr 3. Podmiejski domek z ulicy Korbutowej 32. (17.11.13)

Fot. nr 4 (4-5). Figura na styku ulic: Korbutowej i Królowej Jadwigi. (17.11.13)

Fot. nr 5. Inskrypcja na cokole figury, (17.11.13)

Fot. nr: 6-9. Secesyjny fronton dawnej strzelnicy wojskowej, który powstał na początku XX-go wieku; dziś jest to żałosna ruina. (17.11.13)

Fot. nr 7. (17.11.13)

Fot. nr 8. (17.11.13)

Fot. nr 9. (17.11.13)

Fot. nr 10 (10-11). Tylna część reprezentacyjnego budynku dawnej strzelnicy, którego stan od chwili przejścia strzelnicy przez Gminę woła o pomstę do nieba. (17.11.13)

Fot. nr 11. (17.11.13)

Fot. nr 12. Fragment niezabudowanej jeszcze przestrzeni na tyłach dawnej strzelnicy, w sąsiedztwie ulicy Starowolskiej. (04.01.14)

Fot. nr 13 (13-15). Jeden z ostatnich już podmiejskich domów z terenu Woli Justowskiej, zlokalizowany przy ulicy Starowolskiej 16. (04.01.14)

Fot. nr 13 (14-15). Altana jakich kiedyś było wiele. (04.01.14)

Fot. nr 15. (04.01.14)

Fot. nr 16 (16-17). Podmiejski oryginał przy wlocie ulicy Starowolskiej do Leśnej.
(04.01.14)

Fot. nr 17. (04.01.14)

Fot. nr 18. Podmiejski dom z ulicy 28-Lipca 1943-go roku, z sąsiedztwa pałacu Decjusza, przypominający o dawnym klimacie Woli. (04.01.14)

Fot. nr 19. Współczesna zabudowa Woli na styku Parku Decjusza i ulicy 28-Lipca 1943-go roku. (18.01.14)

Fot. nr 20 (20-21). Ukryty pośród ogrodu relikw dawnej zabudowy Woli z ulicy 28-Lipca 1943-go roku nr 11a. (18.01.14)

Fot. nr 21. Ledwo widoczna z parku fasada chałupy. (18.01.14)

Fot. nr 22 (22-26). Jeden z piękniejszych domków przedwojennych z ulicy 28-Lipca 1943-go roku nr 11. (18.01.14)

Fot. nr 23. (18.01.14)

Fot. nr 24 (24-25). Oryginalna fasada w pełnej krasie. (18.01.14)

Fot. nr 25. (18.01.14)

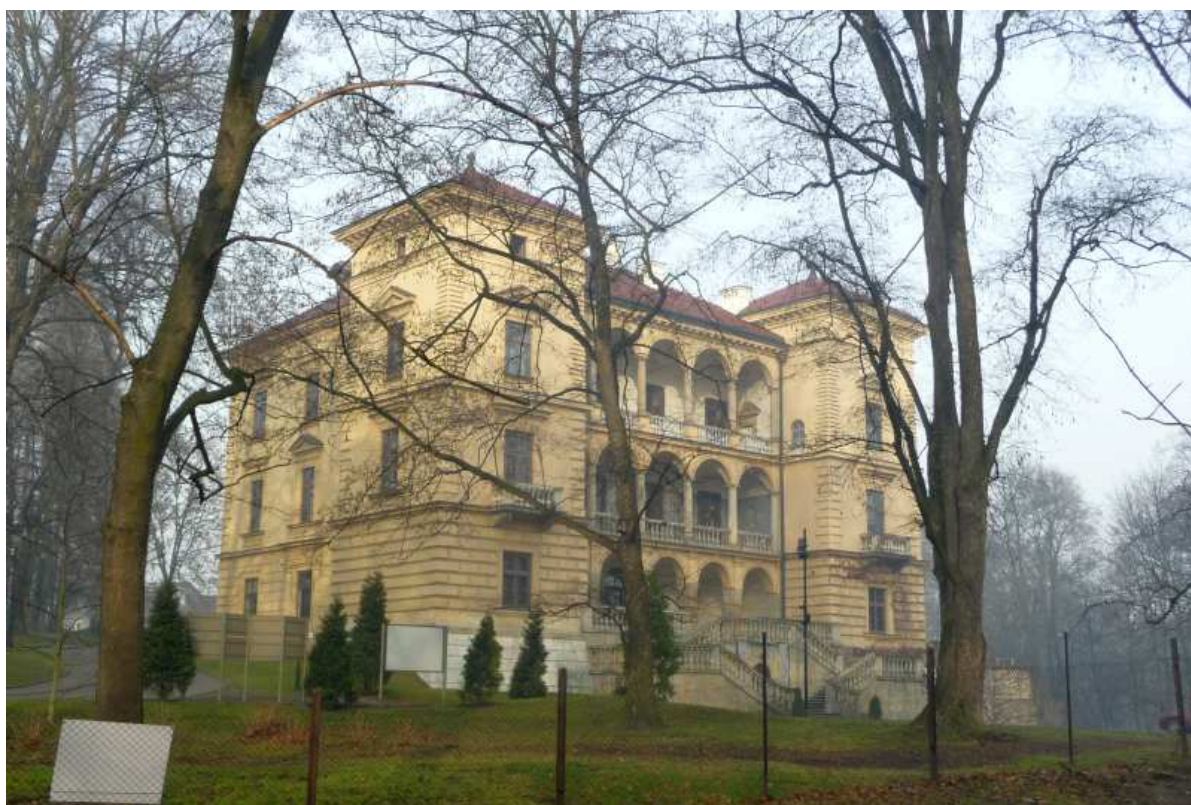
Fot. nr 26. Stylizowany ganek, jakich kiedyś było wiele. (18.01.14)

Fot. nr 27 (27-28). Przebudowany dom z ulicy 28-Lipca 1943 nr 5, z oryginalnym drewnianym ryzalitem. (18.01.14)

Fot. nr 28. Drewniany ryzalit. (18.01.14)

Fot. nr 29 (29-36). Pałac Decjusza – renesansowa rezydencja Justa Decjusza, sekretarza króla Zygmunta Starego, wybudowana w latach 1533-1540 wg projektu Bartłomieja Berecciego; dziś w rękach UMK. (04.01.14)

Fot. nr 30. Fasada pałacu. (04.01.14)

Fot. nr 31. Renesansowa, arkadowa loggia. (04.01.14)

Fot. 32. Aktualnie odtwarzany, dawny ogród. (04.01.14)

Fot. nr 33 (33-35). Widok pałacu od strony parku. Po II wojnie światowej przechodził on różne koleje losu. Z tego co pamiętam, w latach 60-tych mieścił się tutaj szpital przeciwgruźliczy, potem gmach stał opustoszały, a gdzieś od połowy lat 80-tych był z kolei przez długie lata remontowany. (04.01.14)

Fot. nr 34. Boniowane ryzality i arkadowa loggia fasady. (04.01.14)

Fot. nr 35 (35-36). Resztki przypałacowego muru. (04.01.14)

Fot. nr 36. (04.01.14)

Fot. nr 37. Odbudowana pod koniec XX-go wieku oficyna. (04.01.14)

Fot. nr 38. Park Decjusza. Widok w stronę dawnej muszli koncertowej, w której aktualnie mieści się galeria rzeźbiarska Bronisława Chromego. (04.01.14)

Fot. nr 39 (39-43). Podmiejski domek z ulicy Cisowej, który świetnie oddaje klimat przedwojennej Woli. (04.01.14)

Fot. nr 40. (04.01.14)

Fot. nr 41 (41-42). Urokliwy ganek i stylowa weranda. (04.01.14)

Fot. nr 42. (04.01.14)

Fot. nr 43 (43-45). Początkowy fragment Wesołej Polany, przylegający do alei Kasztanowej, od niedawna podlegający zabudowie. (18.01.14)

Fot. nr 44. (18.01.14)

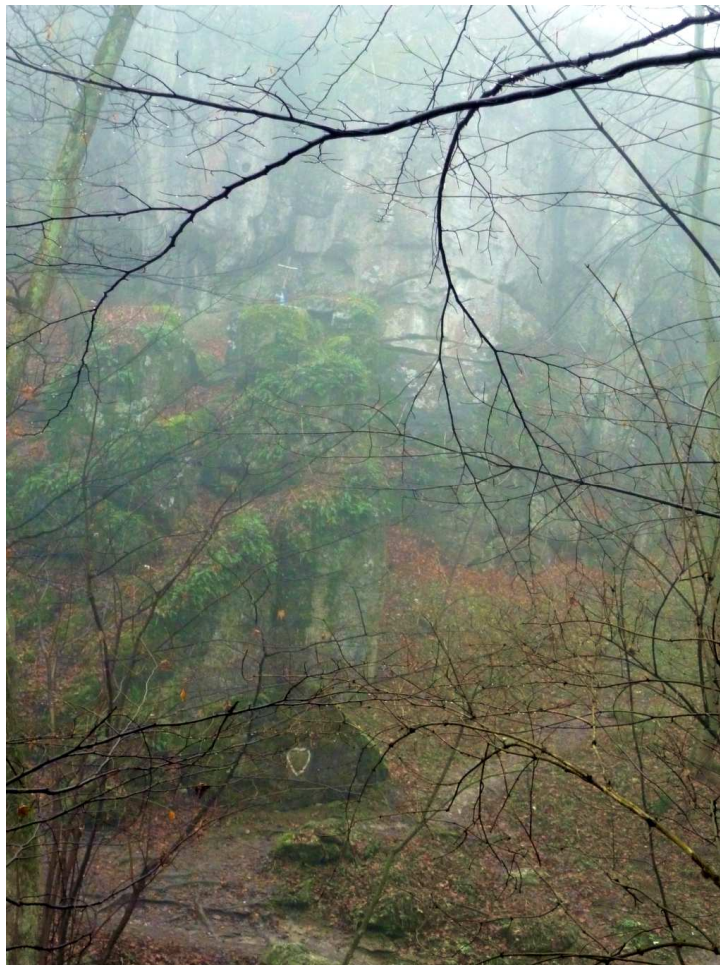
Fot. nr 45. (18.01.14)

Fot. nr 46 (46-47). Mostek prowadzący na zbocze Wesołej Polany, kiedyś stanowiącej ceniony stok narciarski. (18.01.14)

Fot. nr 47. Dziś dawny stok narciarski pochłonięty chaszczce. (18.01.14)

Fot. nr 48 (48-49). Panieńskie Skały, na szczycie których od kilku lat nie ma figury Matki Boskiej. (18.01.14)

Fot. nr 49. Krzyż miejscu figury, która aktualnie znajduje się przy parafii. (18.01.14)

Fot. nr 50 (50-51). Droga do skansenu. (18.01.14)

Fot. nr 51. Współczesna kapliczka Chrystusa frasobliwego. (18.01.14)

Fot. nr 52 (52-53). Fragment skansenu: współczesny budynek gospodarczy i karczma, w której znajduje się plebania miejscowej parafii, która zagościła na tym terenie na początku lat 50-tych. (18.01.14)

Fot. nr 53. Stylizowany budynek gospodarczy wybudowany ponad pół wieku temu. (18.01.14)

Fot. nr 54. Wejście do współczesnego kościoła, który znajduje się przyziemiu spalonego, drewnianego oryginału. (18.01.14)

Fot. nr 55 (55-72). Teren skansenu etnograficznego, z odbudowanym przyziemiem dwukrotnie spalonego, drewnianego kościółka (po prawej stronie), który został tu przeniesiony wnet po II wojnie światowej z Komorowic koło Bielska. (04.01.14)

Fot. nr 56 (56-57). Co powstanie w miejscu tej tymczasowej świątyni: zostanie tu przeniesiony zabytkowy kościółek z Jasiennej, czy zostanie wybudowany kamienny kolos wraz z parkingiem, o co zabiega miejscowy proboszcz? Spór trwa.
Na zdjęciu ujęcie od strony ulicy Cisowej. (04.01.14)

Fot. nr 57. Ujęcie od strony skansenu. (18.01.14)

Fot. nr 58 (56-65). Zabytkowe budowle skansenu (od lewej): spichlerz dworski z 1764-go roku, przeniesiony tu z Trzyciąża koło Wolbromia, dom z Grybowa koło Nowego Sącza pochodzący z przełomu XIX-go i XX-go wieku oraz XIX-to wieczny spichlerz z podkrakowskich Soboniowic. (04.01.14)

Fot. nr 59. (18.01.14)

Fot. nr 60 (60-61). Spichlerz dworski z Trzyciąża koło Wolbromia, pochodzący z 1764 roku. (04.01.14)

Fot. nr 61. (18.01.14)

Fot. nr 62 (62-63). Dom z Grybowa koło Nowego Sącza, pochodzący z przełomu XIX-go i XX-go wieku. (04.01.14)

Fot. nr 63. (18.01.14)

Fot. nr 64 (64-65). XIX-to wieczny spichlerz z podkrakowskich Soboniowic. (04.01.14)

Fot. nr 65. (18.01.14)

Fot. nr 66 (66-72). Zabytkowa karczma z przełomu XVIII-go i XIX-go wieku, przeniesiona tu z Pasieki koło Czernichowa. Aktualnie pełni funkcję plebanii utworzonej tu w 1951 roku parafii. (04.01.14)

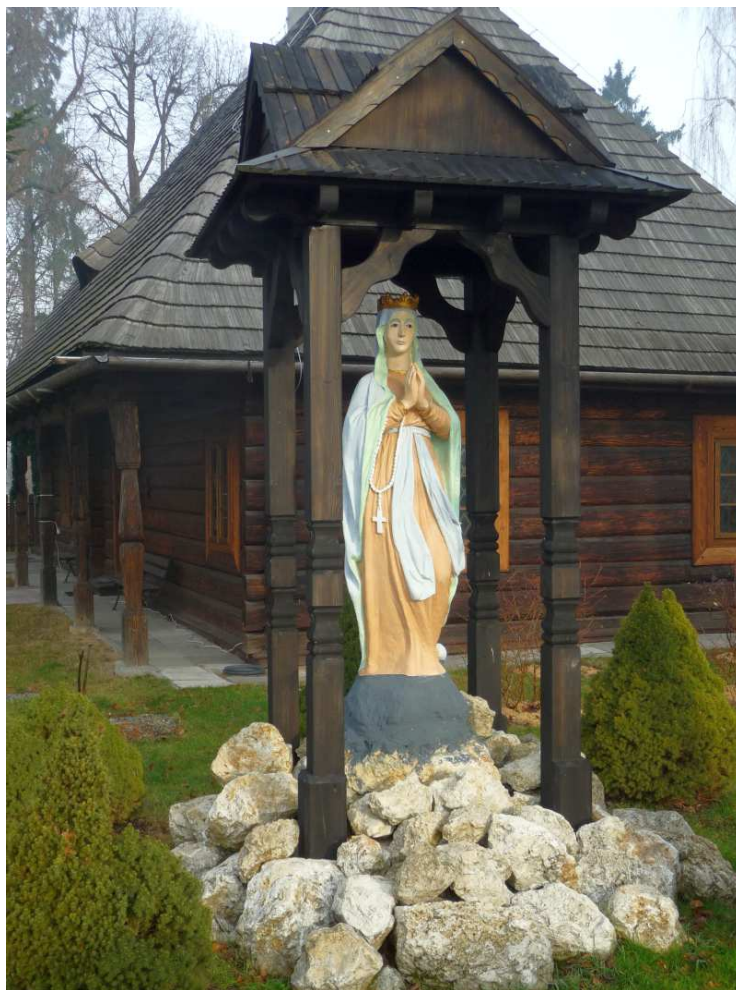
Fot. nr 67. (04.01.14)

Fot. nr 68 (68-70). Figura Matki Boskiej na dziedzińcu plebanii, arbitralnie przeniesiona tu ze szczytu pobliskich Panieńskich Skał, gdzie stała przez dziesięciolecia. (04.01.14)

Fot. nr 69. Odnowiona i przemalowana figura w ogródku przed plebanią. (04.01.14)

Fot. nr 70. (04.01.14)

Fot. nr 71(71-72).Fasada zabytkowej karczmy szczęśliwie prawem chronionej.(04.01.14)

Fot. nr 72. (18.01.14)

Fot. nr 73. Współczesny krzyż w sąsiedztwie skansenu. (04.01.14)

Fot. nr 74. Wzniesienie na przedłużeniu ulicy Modrzewiowej. (04.01.14)

Fot. nr 75 (75-77). Opuszczona dziś, dawna leśniczówka na szczycie ulicy Modrzewiowej. (04.01.14)

Fot. nr 76. (04.01.14)

Fot. nr 77. (04.01.14)

Fot. nr 78 (78-81). Gospodarstwo leśniczego na skraju lasu, w bliskości ulicy Leśnej.
(04.01.14)

Fot. nr 79. Brama wjazdowa od strony ulicy Leśnej. (04.01.14)

Fot. nr 80 (80-81). Widoki od strony leśniczówki. (04.01.14)

Fot. nr 81. (04.01.14)

Fot. nr 82 (82-83). Platforma przy wjeździe do Lasu Wolskiego od strony ulicy Leśnej, gdzie jeszcze 10 lat temu funkcjonowała popularna kawiarenka Baba Jaga. (04.01.14)

Fot. nr 83. Chyba nikt z mojego pokolenia nie zapomniał Baby Jagi. (04.01.14)

Fot. nr 84 (84-87). Uroki Polany Wincentego Wobra w Lesie Wolskim, gdzie zachował się przedwojenny klimat. (04.01.14)

Fot. nr 85. (04.01.14)

Fot. nr 86.

Fot. nr 87. Zrekonstruowana altana na wzór przedwojennego oryginału. (04.01.14)

II. Zwierzyniec

Fot. nr 88. Końcowy fragment ulicy Korzeniowskiego, który nie zmienił się od ponad pół wieku, kiedy z mamą i bratem zapuszczaliśmy się tędy pod zbocze Sikornika w okolicy strzelnicy, gdzie wówczas na przełomie sierpnia i września rosły dorodne ostrężnice.
(10.11.13)

Fot. nr 89. Opuszczona, przedwojenna willa z naroża ulic Korzeniowskiego i Tondosa, która czeka na lepsze czasy bądź wyburzenie. (10.11.13)

Fot. nr 90 (90-91). Kolejna przedwojenna ruina u wylotu ul. Korzeniowskiego. (10.11.13)

Fot. nr 91. Styk ulic: Korzeniowskiego i Królowej Jadwigi. Na prawo restauracja Pod Strzelnicą, kolejny relikw sprzed ponad pół wieku. Widok z ulicy Lajkonika. (10.11.13)

Fot. nr 92. Porzucone ogródki działkowe przy końcu ulicy Lajkonika. (10.11.13)

Fot. nr 93. Panorama z podnóża Sikornika, znad ulicy Lajkonika.
W stronę Mydlnik i osiedla Widok. (10.11.13)

Fot. nr 94. Filary (prawdopodobnie mostu) w pobliżu dawnej „berlinki”, czyli znanego toru saneczkowego. Kiedyś (zapewne) ten mostek ułatwiał dojazd do niemieckich garaży.
(10.11.13)

Fot. nr 95. Tak dziś wygląda „berlinka”, która pół wieku temu tętniła zimowym życiem. Sama droga wiodła z dawnej ulicy Spadzistej (Hofmana) do szańca IS 2 1/2. (10.11.13)

Fot. nr 96 (96-98). Brama forteczna na końcu dawnej ulicy Spadzistej (Hofmana), jedna z dwóch na tej ulicy. (10.11.13)

Fot. nr 97. (10.11.13)

Fot. nr 98. (10.11.13)

Fot. nr 99 (99-101). Prawie półwieczne już schody, które wiodą z Alei Waszyngtona pod bastion nr V fortu nr 2 Kościuszko. (04.01.14)

Fot. nr 100 (100-101). Napis w końcowym fragmencie schodów: „Schody wykonane w czynie społecznym przez Sp-nię Pracy „Granit” i „Wiertnik”. Kraków – Zwierzyniec R 1966”. (04.01.14)

Fot. nr 101. (04.01.14)

Fot. nr 102. Koszary fortu Kościuszko, zlokalizowane pomiędzy bastionami nr: IV i V.
(04.01.14)

Fot. nr 102a. Bastion nr V. (04.01.14)

Fot. nr 103 (103-105). Zrekonstruowana ostatnio kurtyna I-V – widoki od strony zewnętrznej. (04.01.14)

Fot. nr 104 (104-105). Widoki od strony bramy wjazdowej. (17.11.13)

Fot. nr 105. (17.11.13)

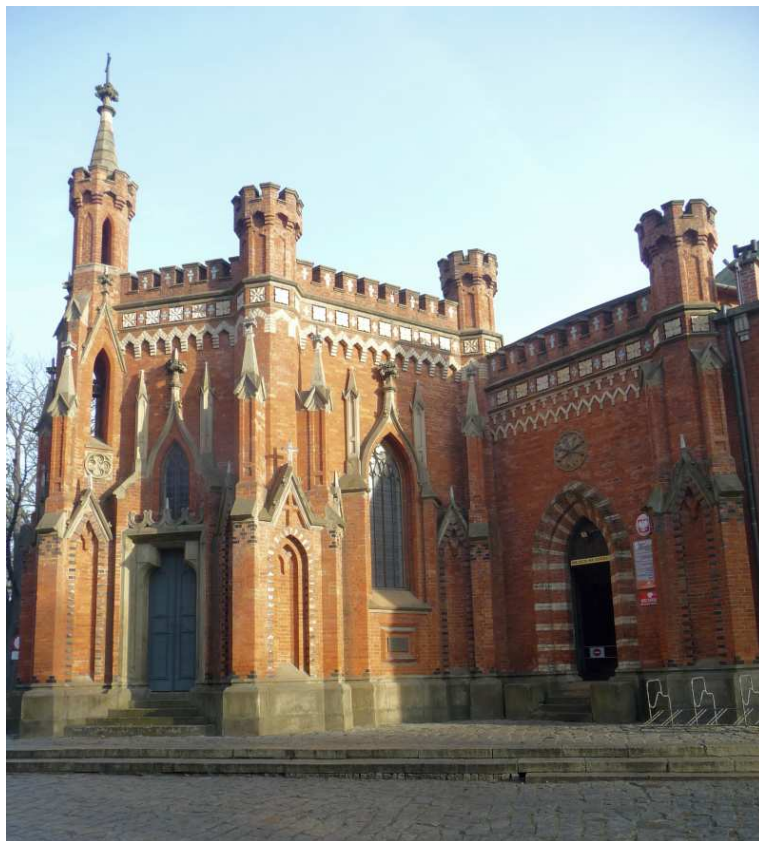
Fot. nr 06 (106-107). Zrekonstruowany fragment kurtyny I-V od strony wewnętrznej. Widoki od strony wjazdu do fortu. (17.11.13)

Fot. nr 107. (04.01.14)

Fot. nr 108. Stożek Kopca Kościuszki. (04.01.14)

Fot. nr 109 (109-111). Neogotycka kaplica św. Bronisławy u stóp Kopca. (04.01.14)

Fot. nr 100. Kaplica to dzieło Feliksa Księgarskiego z połowy XIX-go wieku. (17.11.13)

Fot. nr 111. (04.01.14)

Fot. nr 112. Okolice zniszczonego bastionu nr I. (04.01.14)

Fot. nr 113 (113-114). Ruina bastionu nr II – widok od strony Kopca. (04.01.14)

Fot. nr 114. Dawna brama wjazdowa do wnętrza bastionu. (04.01.14)

Fot. nr 115. Krzepiący serce komunikat. Byle za treścią poszły prace zabezpieczające, a jeszcze lepiej rekonstrukcyjne. (04.01.14)

Fot. nr 116. Okolice dość luźno zrekonstruowanego bastionu nr III. (04.01.14)

Fot. nr 117 (117-119). Zarośnięta fosa na przedpolu zniszczonych bastionów: I i II.
(04.01.14)

Fot. nr 118. Widok od strony Alei Waszyngtona. (04.01.14)

Fot. nr 119. Widok od strony dawnej „berlinki”. (04.01.14)

Fot. nr 120 (120-125). Przymglona ruina bastionu nr II – widoki od strony fosy.
(04.01.14)

Fot. nr 121 (121-122). Z Kopcem Kościuszki i kaplicą św. Bronisławy w tle. (04.01.14)

Fot. nr 122. (04.01.14)

Fot. nr 123. (04.01.14)

Fot. nr 124. (04.01.14)

Fot. nr 125. (04.01.14)

Fot. nr 126 (126-127). Dawne poniemieckie garaże w sąsiedztwie fortu Kościuszko, przylegające do Słonecznej Promenady. (17.11.13)

Fot. nr 127. (04.01.14)

Fot. nr 128 (128-130). Zarastające stoki Sikornika od strony Lisiego Jaru. (04.01.14)

Fot. nr 129. W stronę Słonecznej Promenady. (04.01.14)

Fot. nr 130. Zarastający stok w sąsiedztwie ogródków działkowych w Lisim Jarze.
(04.01.14)

Fot. nr 131 (131-132). Diabły Most, dwupoziomowe skrzyżowanie z czasów Twierdzy
Kraków, które łączyło Aleje Waszyngtona z ulicą Malczewskiego. (10.11.13)

Fot. nr 132. (10.11.13)

Fot. nr 133. Wzgórze Wawelskie – widok ze stoku na tzw. „dworskim”, w sąsiedztwie ulicy Malczewskiego, kiedyś świetnie widoczne z tego punktu. (10.11.13)

Fot. nr 134. Panorama zabytkowego Śródmieścia ze zbocza na „dworskim”, kiedyś stanowiącego popularny stok narciarski. (10.11.13)

Fot. nr 135. Urokliwy dworek na końcu ulicy Drożyna, obok którego dawniej prowadziła ścieżka, dziś skutecznie przysłonięty przez panoszące się na zboczu Sikornika chaszczce. (10.11.13)

III. Półwsie Zwierzynieckie (Błonia)

Fot. nr 136. Klasyczna panorama – przez Błonia w stronę zarośniętego otoczenia Kopca Kościuszki, gdzie praktycznie już nie widać fortu. (10.11.13)

Fot. nr 137. Kopiec Kościuszki z ledwo już widocznym zarysem fortu nr 2. (10.11.13)

Fot. nr 138. W stronę ulicy Oleandry, który to widok niebawem ulegnie zmianie.
(10.11.13)

Fot. nr 139 (139-140). Ponad stadionem Cracovii i Nowym Światem w stronę Wzgórza
Wawelskiego, kiedyś świetnie stąd widocznego. (10.11.13)

Fot. nr 140. Wieże Katedry i czubek Baszty Senatorskiej. (10.11.13)

Fot. nr 141. Panorama w stronę ulicy Oleandry i zabytkowego Śródmieścia – ujęcie z okolic stadionu Zwierzynieckiego. Dziś już nie ma budynku Petroinformu (z lewej), kiedyś zlokalizowanego w sąsiedztwie Parku Jordana. (10.11.13)

Fot. nr 142. Wieże Kościoła Mariackiego i wieży ratuszowej ponad Piaskiem. (10.11.13)

Fot. nr 143. Wieże zwierzynieckich kościołów: św. Salwatora (z prawej) i Norbertanek – ujęcie z okolic stadionu Zwierzynieckiego. (10.11.13)

Fot. nr 144. Ujęcie jak na fotografii mistrza Ignacego Kriegera (z okolicy stadionu Juvenii). Gdzie się podziały te odkryte zbocza?. (10.11.13)

Fot. nr 145. Widok w stronę dogorywającego przedwojennego kąpieliska miejskiego, po II wojnie światowej popularnych basenów Cracovii. (10.11.13)

Fot. nr 146. Panorama zabytkowego Śródmieścia Krakowa z okolic ulicy Piastowskiej.
(10.11.13)

Fot. nr 147. Wzgórze Wawelskie ponad Nowym Światem – ujęcie z końca Błonia, z ulicy
Piastowskiej; widać tylko tyle i aż tyle. (10.11.13)

IV. Czarna Wieś

Fot. nr 148 (148-149). Dom Piłsudskiego z ulicy Oleandry (z prawej) i przylegający do niego budynek Petroinformu, który po pół wieku istnienia został wyburzony. (17.11.13)

Fot. nr 149. Widok budynku Petroinformu od strony Parku. (17.11.13)

Fot. nr 150 (150-151). Widoki z Parku Jordana w stronę nowego stadionu Wisły, który bynajmniej nie stanowi ozdoby. (17.11.13)

Fot. nr 151. Ponad resztkami mirabelkowego sadu, kiedyś gęstego od drzew. (17.11.13)

Fot. nr 152. Spod bramy stadionu Wisły przy alei 3-Maja w stronę dawnego stadionu lekkoatletycznego. (17.11.13)

Fot. nr 153. Wejście na dawny stadion lekkoatletyczny. Po bokach pomieszczenia po dawnych kasach, nieczynne co najmniej od 40 lat. (17.11.13)

Fot. nr 154 (154-160). Widoki zrujnowanego, przedwojennego kąpieliska miejskiego. Na pierwszym planie splantowany teren po dawnym brodziku. (17.11.13)

Fot. nr 155. W stronę zadaszonej wiaty, gdzie kiedyś funkcjonował bufet. (17.11.13)

Fot. nr 156 (156-157). Splantowany teren po basenie średnim o głębokości do 170 cm.
(17.11.13)

Fot. nr 157. Tyle pozostało po basenie średnim. (17.11.13)

Fot. nr 158. W stronę pozostałości po basenie głębokim (220/460cm), który przylegał do ulicy Chodowieckiego. (17.11.13)

Fot. nr 159 (159-160). Budynek szatni i przebieralni – widok od strony basenu. (17.11.13)

Fot. nr 160. (17.11.13)

Fot. nr 161 (161-162). Budynek szatni od strony alei 3-Maja. Pośrodku zamurowane wejście, a obok okienko dawnej kasy, jedno z dwóch kiedyś istniejących. (17.11.13)

Fot. nr 162. Zamurowane okna dawnych szatni. (17.11.13)

Fot. nr 163. Budynek mieszkalny przy basenie, gdzie kiedyś zamieszkiwał m.in. Bogdan Migacz, słynny hokeista Cracovii z końca lat 60-tych i z lat 70-tych. (17.11.13)

Fot. nr 164. Karczma Pod Blachą z początku ulicy Mydlnickiej (formalnie Piastowska 22), przebudowana ze 20 lat temu z drewnianego oryginału. (17.11.13)

Fot. nr 165 (165-166). Podmiejski domek z sąsiedztwa Karczmy, kiedyś zlokalizowany pośród poletek warzywnych, dziś porzucony i zarośnięty chaszczami. (17.11.13)

Fot. nr 166. Smutny koniec fragmentu podmiejskiej Czarnej Wsi. (17.11.13)

Fot. nr 167. Ścięte już stare wierzby w sąsiedztwie dawnego jazu na Rudawie, który funkcjonował przy zagięciu ulicy Mydlnickiej. (17.11.13)

Fot. nr 168 (168-171). W stronę zarośniętej przez chaszczę dawnej osady ogrodniczej, zlokalizowanej przy zagięciu ulicy Mydlniczkiej – widok z wału Rudawy. (17.11.13)

Fot. nr 169. Kikut wierzby, jeden z ostatnich świadków przepływającej przez ten teren odnogi Rudawy. (17.11.13)

Fot. nr 170. Zasłonięta przez chaszczce stara stodoła; jeszcze jakoś zipie. (17.11.13)

Fot. nr 171. Wtopione w zarośla resztki dawnych zabudowań gospodarczych. (17.11.13)

Fot. nr 172 (172-173). Ponad resztkami łąk i dawnych pól w stronę ulicy Armii Krajowej – widoki z wału Rudawy z okolic tzw. „ławy”, zwanej też „czerwonym mostkiem”. (17.11.13)

Fot. nr 173. Z ulicą Armii Krajowej w tle. (17.11.13)

Fot. nr 174. Widok z wału Rudawy w stronę osiedla Widok. (17.11.13)

Fot. nr 175. Daleka od dawnej dzikości Rudawa – ujęcie z „ławy”, zlokalizowanej przy wylocie ulicy Korbutowej, dziś już nie drewnianej, ale metalowej. Ława skracała kiedyś drogę rolnikom i ogrodnikom z terenu Woli Justowskiej do krakowskich targowisk. (17.11.13)

V. Nowy Świat (Kossakówka)

Fot. nr 176 (176-177). Agonia Kossakówki trwa. (10.11.13)

Fot. nr 177. Słynny dworek Kosaków – widok z okolic DH Jubilat. (10.11.13)

VI. Dębniki

Fot. nr 178. Skromny domek z ulicy Kilińskiego 13, wielokrotnie już przeze mnie prezentowany, powstały pod koniec XIX-go wieku, który świetnie oddaje podmiejski klimat Dębnik. Rosnące obok drzewo zostało zasadzone po narodzinach męskiego członka rodziny i dziś poświadcza tylko dawne jego pochodzenie. (17.11.13)

Fot. nr 179. Zabudowa ulicy Kilińskiego o nr: 11-17. Prawdopodobnie już niedługo na tej łączce powstanie gigantyczny drugi „filar”, tworzący tzw. „Wrota Krakowa”, które przysłonią widok na Wzgórze Wawelskie. Drugim „filarem” tego kolosu ma być Centrum Kongresowe. (13.02.14)

Fot. nr 180. Prześwit pomiędzy domami o numerach: 7 i 11 przy ulicy Kilińskiego. W tle wieża kościoła Salezjanów. (13.02.14)

Fot. nr 181. Zabudowa ślepo dziś kończącej się ulicy Kilińskiego od numeru 3 do 17.
(13.02.14)

Fot. nr 182. Podmiejski domek z ulicy Barskiej 41. (13.02.14)

Fot. nr 183. Końcowy odcinek typowo podmiejskiej ulicy Zduńskiej, z willą Stefana Marki, właściciela zakładów obuwniczych na Ludwinowie, na pierwszym planie (pod nr 18).
(17.11.13)

Fot. nr 184 (184-185). Często pokazywana przeze mnie kamieniczka z ulicy Barskiej 29, która dobrze oddaje galicyjski wygląd Dębna. (17.11.13)

Fot. nr 185. Figurka na szczycie muru odgraniczającego podwórkę od ulicy. (17.11.13)

Fot. nr 186 (186-187). Równie galicyjski w swym klimacie, początkowy fragment ulicy Barskiej (do nr 7). (17.11.13)

Fot. nr 187. Fragment ulicy Madalińskiego o numerach: 7-11.(17.11.13)

Fot. nr 188 (188-189). Kaplica p.w. św. Piotra i Pawła przy ulicy Madalińskiego.
(10.11.13)

Fot. nr 189. Ołtarzyk kaplicy. (10.11.13)

Fot. nr 190. Wzgórze Wawelskie w klimacie późnej jesieni – ujęcia z Mostu Dębnickiego. (10.11.13)

VII. Zakrzówek

Fot. nr 191 (191-197). Ostatnie już fotografie zrujnowanego fragmentu międzywojennej zabudowy ul. Barskiej (nr: 65-69), oczekującej na rozbiórkę. (17.11.13)

Fot. nr 192. Jeszcze jedno ujęcie od strony hotelu Hilton Garden Inn. (17.11.13)

Fot. nr 193 (193-194). Ujęcia w/w fragmencie od strony Ronda Grunwaldzkiego.
(17.11.13)

Fot. nr 194. (17.11.13)

Fot. nr 195 (195-197). Ostatnie prace rozbiórkowe. (13.02.14)

Fot. nr 196. (13.02.14)

Fot. nr 197. (13.02.14)

Fot. nr 198 (198-202). Resztki dawnego sadu na styku ulic: Barskiej i Konopnickiej, ze Skałką w tle. (10.11.13)

Fot. nr 199. Jaki będzie los tej podmiejskiej kapliczki, drzemiącej pośród resztek sadu?
(10.11.13)

Fot. nr 200. Współczesność bywa bezlitosna. (10.11.13)

Fot. nr 201. Teren wokół kapliczki podczas końcowego etapu prac wyburzeniowych fragmentu zabudowy ulicy Barskiej (nr 65-69). (13.02.14)

Fot. nr 202. (13.02.14)

Fot. nr 203 (203-205). Może warto zapamiętać ten widok od strony Osiedla Podwawelskiego, bo już niebawem nadbrzeże Wisły może zostać zabudowane przez wielkie blokowisko mieszkalne. W Krakowie za nic ma się punkty widokowe i roztaczające się z nich panoramy, nawet tak cenne jak w kierunku Wawelu. (25.09.13)

Fot. nr 204. Wzgórze Wawelskie, którego sylweta jest regularnie zaburzana przez balon wycieczkowy, cumujący w pobliżu dawnego Hotelu Forum. (10.11.13)

Fot. nr 205. (13.02.14)

Fot. nr 206. Zdominowana przez balon widokowy Skałka. (13.02.14)

Fot. nr 207 (207-210). Ginący skrawek podmiejskiej zabudowy ulicy Barskiej o numerach: 57-63 na tle placu budowy Centrum Kongresowego; budynek pod nr 63 został już niedawno wyburzony. (25.09.13)

Fot. nr 208. (13.02.14)

Fot. nr 209. (17.11.13)

Fot. nr 210. Ostatnie galicyjskie kamieniczki o nr: 57 i 59. (17.11.13)

Fot. nr 211 (211-212). Dwa świąty: przeniesiona w nowe miejsce, zabytkowa kapliczka słupowa i przytłaczający ją kolos Centrum Kongresowego. (25.09.13)

Fot. nr 212. (13.02.14)

Fot. nr 213 (213-214). Nowopowstający moloch Centrum Kongresowego w sąsiedztwie Ronda Grunwaldzkiego – widok z ulicy Monte Cassino. (25.09.13)

Fot. nr 214. (13.02.14)

Fot. nr 215. Widok na Rondo Grunwaldzkie z niecki ulicy Kilińskiego. (25.09.13)

Fot. nr 216. Widok w stronę dawnego Hotelu Forum, dziś stanowiącego wielki baner reklamowy i Krzemionek Podgórskich, z wieżą stacji TVP Kraków. (25.09.13)

Fot. nr 217. Dawny dwór Batków, właścicieli sporej ilości gruntów na dawnym Zakrzówku, z ulicy Twardowskiego 25, który powstał pod sam koniec XIX-go wieku i ciągle trwa. (24.11.13)

Fot. nr 218(218-219). Bogato zdobiona czynszówka z ulicy Twardowskiego 34.(24.11.13)

Fot. nr 219. Ciekawe drzwi i portal. (24.11.13)

Fot. nr 220 (220-221). Budynek dawnego Urzędu Akcyzowego (rogatki) z czasów galicyjskich, który powstał przy bramie szwedzkiej w obrębie, zlokalizowanej w rdzeniu Twierdzy Kraków (dziś przy ulicy Twardowskiego 45). (24.11.13)

Fot. nr 221. (24.11.13)

Fot. nr 222 (222-225). Coraz bardziej chylący się ku upadkowi podmiejski oryginał z ulicy Twardowskiego 91, który daje wyobrażenie o zabudowie tej podmiejskiej wsi w XIX wieku. (24.11.13)

Fot. nr 223. Jeszcze jedno ujęcie fasady. (18.12.13)

Fot. nr 224. Ganek typowy dla zabudowy dawnych przedmieść Krakowa. (24.11.13)

Fot. nr 225. Tabliczka z czasów Wielkiego Krakowa. (24.11.13)

Fot. nr 226. Dawny budynek należący do pobliskiego kamieniołomu miejskiego, zlokalizowany na końcu ulicy Twardowskiego, pod nr 117. (24.11.13)

Fot. nr 227. Panorama zabytkowego Śródmieścia Krakowa i Wzgórza Wawelskiego, uchwycona z tzw. „Krzemionek Dębnickich”, czyli ze szczytowej partii Skał Twardowskiego. Czy nie warto jej zachować dla przyszłych pokoleń? (24.11.13)

Fot. nr 228. Resztki podmiejskiego klimatu na styku ulic: Pychowickiej, Wyłom i Norymberskiej (dawnej Ruczaj). (22.09.13)

Fot. nr 229. Skrzyżowanie ulic: Pychowickiej i Norymerskiej. Widok z zabudowywanej właśnie łąki, przylegającej do dawnego pychowickiego poligonu wojskowego. (22.09.13)

Fot. nr 203 (230-232). Podmiejski krajobraz z naroża ulic: Wyłom i Norymberskiej.
(22.09.13)

Fot. nr 231. Kapliczka słupowa z 1903-go roku, zapewne dawna latarnia stojąca na rozstaju lokalnych dróg. (22.09.13)

Fot. nr 232. 1903 – data budowy, czy raczej przebudowy kapliczki? (22.09.13)

Fot. nr 233. Wzgórze Wawelskie ponad zakrzowieckim zbiornikiem, dziś już ledwo widoczne za sprawą panoszących się w okolicy chaszczy – widok od strony ulicy Norymberskiej. (22.09.13)

Fot. nr 234. „Krakowski fiord” w stanie przedzimowego uśpienia. (24.11.13)

VIII. Bodzów

Fot. nr 235 (235-240). Wzgórze Solnik. Tyle zostało po forcie nr 53 („Bodzów”), który próbowano unicestwić w połowie lat 50-tych. (22.09.13)

Fot. nr 236 (236-239). Pozostałości koszar szyjowych i bastionów. (22.09.13)

Fot. nr 237. (22.09.13)

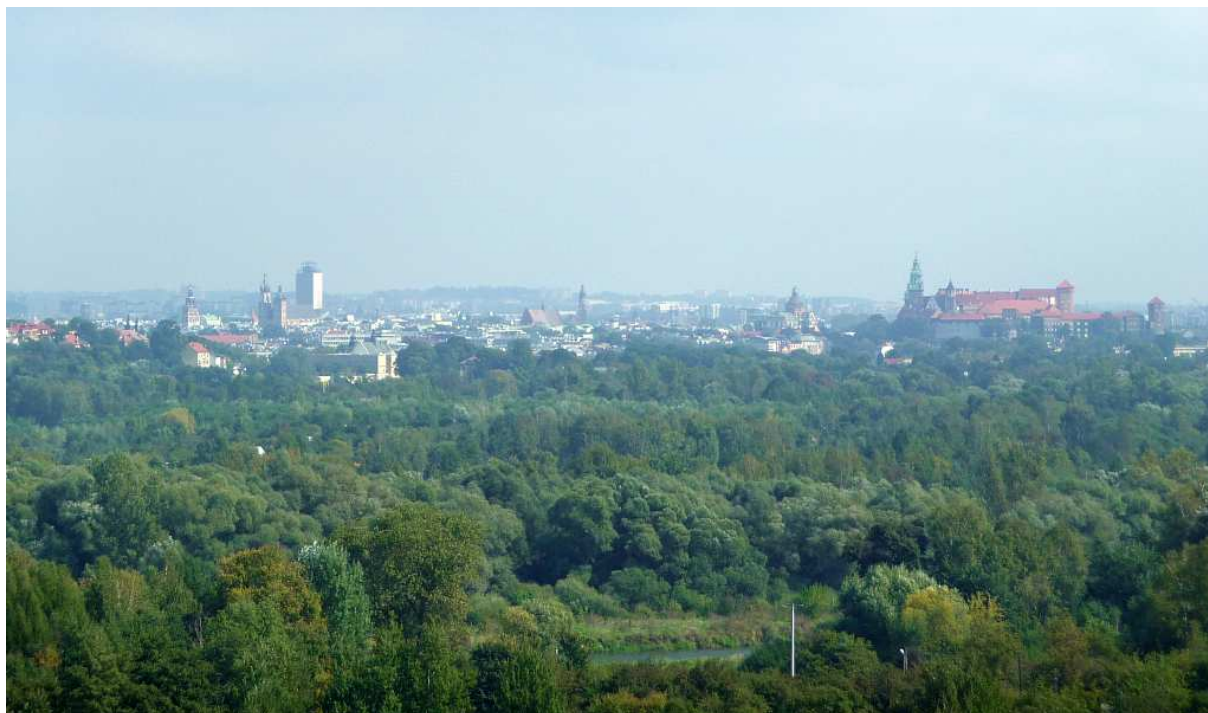
Fot. nr 238. (22.09.13)

Fot. nr 239. (22.09.13)

Fot. nr 240. Fosa fortu – w tle wieże kościoła Kamedułów. (22.09.13)

Fot. nr 241 (241-242). Panoramy Krakowa uchwycone z fortecznego wzgórza Solnik. Zabytkowe Śródmieście i Wawel. (22.09.13)

Fot. nr 242. Zamek na Wawelu. (22.09.13)

Fot. nr 243 (243-244). Kostrzańskie kozy, które skutecznie zapobiegają zakrzaczeniu się stoków. Ten pomysł warto by wykorzystać choćby na Sikorniku. (22.09.13)

Fot. nr 200. Zapraszamy na inne krakowskie zbocza. (22.09.13)

**Moje opracowania dostępne na forum
Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej www.mbc.malopolska.pl
i Europeany www.europeana.eu
oraz artykuły opublikowane na łamach Głosu
Wielickiego www.wielicki.glos24.pl**

**LESZEK GRABOWSKI (1953)
e-mail: leszek.grabowski@interia.pl
Facebook: <http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>**

Na wzniesieniu nad dawnym kamieniołomem Libana.
W tle Kopiec Krakusa i Mój Kraków.

A. Opracowania dotyczące Krakowa

A.1. Wspomnienia

1. Obraz Krakowa lat 60-tych we wspomnieniach z dzieciństwa. Edycja XIII.
www.mbc.malopolska.pl/publication/9505
2. Moja przygoda z Technikum Energetycznym w Krakowie w latach 1968-73. Edycja VI.
www.mbc.malopolska.pl/publication/11376

A.2. Fotografie archiwalne

1. Kraków i jego okolice w fotografii z lat 1987-1992
www.mbc.malopolska.pl/publication/14924
2. Kraków i Małopolska w fotografii z końca XX-go wieku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15759

A.3. Albumy o Krakowie

I. Współczesny Kraków w klimacie z fotografii Ignacego Kriegera.

1. Część I. Stare Miasto.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67812
2. Część II. Kazimierz, Stradom i Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67991
3. Część III. Obrzeża Starego Miasta i dawne przedmieścia. Kleparz, Biały Prądnik, Krowodrza, Piasek, Nowy Świat, Zwierzyniec i Półwie, Dębny, Wesoła, Grzegórzki, Wola Duchacka, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68137
4. Część IV. Uzupełnienia. Śródmieście, Piasek, Wesoła, Stradom, Kazimierz i Podgórze. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70812
5. Część V. Uzupełnienia– krakowski kalejdoskop. Śródmieście, Kleparz, Wesoła, Piasek, Nowy Świat, Półwie i Zwierzyniec, Stradom, Kazimierz, Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73718

II. Podglądanie starego Krakowa.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście. Wokół Rynku Głównego.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85312
2. Część II. Zabytkowe Śródmieście. Dawny Okół i jego przedpole.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85468
3. Część III. Wawel i jego okolice, Stradom i Kazimierz.
Kwiecień 2009 – sierpień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85469
4. Część IV. Podgórze. Przekrój przez rok 2009.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85470
5. Część V. Podgórze. Sierpień 2010 – czerwiec 2013. Kamieniołom Libana w marcu 2003.
www.mbc.malopolska.pl/publication/87313

III. Dawne przedmieścia Krakowa - ulatująca przeszłość.

1. Część I. Bieżanów, Prokocim, Wola Duchacka. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17690
2. Część II. Piaski Wielkie, Kurdwanów, Jugowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17691
3. Część III. Zakrzówek, Dębniaki, Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17692
4. Część IV. Zwierzyniec i Półwie, Przegorzały, Wola Justowska, Czarna Wieś i Kawiory.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17693
5. Część V. Łęg, Mogiła, Krzesławice, Bieńczyce. Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/17694
6. Część VI. Uzupełnienia: Prokocim, Wola Duchacka, Rząka, Piaski Wielkie, Ludwinów, Zakrzówek, Dębniaki i Mogiła. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/18158
7. Część VII. Bronowice Małe i Wielkie, Krowodrza i Biały Prądnik.
Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/18408
8. Część VIII. Płaszów, Kosocice i Rajsko.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21255
9. Część IX. Uzupełnienia (cd): Bieńczyce, Mogiła, Łęg, Prokocim, Wola Duchacka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21256
10. Część X. Kobierzyn i Skotniki, Tyniec i Pychowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/19616

11. Część XI. Spacer po południowych i zachodnich obrzeżach Krakowa. Mogiła, Bieżanów, Prokocim i Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Kurdwanów, Swoszowice i Jugowice, Łagiewniki, Zakrzówek, Czarna Wieś i Bronowice Małe, Nowa Wieś i Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21229
12. Część XII. Biały Prądnik (cd), Czerwony Prądnik, Czyżyny, Rakowice, Mistrzejowice, Zesławice, Grębałów, Bieńczyce (cd), Krzesławice (cd) i Piaski Wielkie (cd).
www.mbc.malopolska.pl/publication/21261
13. Część XIII. Uzupełnienia: Bieżanów, Rajsko, Swoszowice, Łagiewniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21479
14. Część XIV. Uzupełnienia: Mogiła, Krzesławice, Rakowice (Wieczysta) i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/22312
15. Część XV. Czarna Wieś i Kawiory, Wola Justowska i Las Wolski, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec oraz Dębniki i Zakrzówek w zimowej szacie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/29478
16. Część XVI. Mogiła (cd), Bronowice Małe (cd), Łobzów, Zakrzówek (cd) i Skotniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45001
17. Część XVII. Górka Narodowa, Witkowice i Biały Prądnik. Mini dodatek- przykłady dawnego budownictwa wiejskiego z terenu Ziemi Krakowskiej i Polski Południowej.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45002
18. Część XVIII. Zwierzyniec (Salwator), Wola Duchacka, Pychowice, Bodzów i Kostrze, Rząka. Krakowskie i podkrakowskie krajobrazy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45003
19. Część XIX. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy: Bonarka, Płaszów i Podgórze, Prokocim Stary i Nowy, Rząka, Krzyszkowice, Kosocice i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40795
20. Dawne przedmieścia Krakowa – ulatująca przeszłość (część XX). Stara Mogiła, Mydlniki, Chełm i Wola Justowska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40794
21. Część XXI. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (cd). Łęg, Dębniki, Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56790
22. Część XXII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (cd). Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56791
23. Część XXIII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (cd). Zwierzyniec (Salwator i Sikornik) i Las Wolski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56792
24. Część XXIV. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (cd). Rybitwy, Płaszów, Rząka, Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56962

25. Część XXV. Wola Duchacka, Płaszów, Łagiewniki i Małe Bronowice(cd)
www.mbc.malopolska.pl/publication/57115
26. Część XXVI. Wola Duchacka, Prokocim, Zwierzyniec, Czarna Wieś i Wola Justowska. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (cd).
www.mbc.malopolska.pl/publication/58236
27. Część XXVII. Grzegórzki, Dąbie, Płaszów, Jugowice i Swoszowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58645
28. Część XXVIII. Jesienny rekonesans po południowych przedmieściach Krakowa – Płaszów, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59327
29. Część XXIX. Jesienny rekonesans po ginącym świecie: Ludwinowa, Zakrzówka i Dębnik.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59513
30. Część XXX. Zimowa sceneria dawnych przedmieść Krakowa: Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Bielany, Dębniki i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60647
31. Część XXXI. Łobzów, Krowodrza, Zakrzówek, Pychowice, Łagiewniki i Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60781
32. Część XXXII. Zwierzyniec, Czarna i Nowa Wieś oraz Łobzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61316
33. Część XXXIII. Sikornik, Las Wolski, Bielany i Przegorzały.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61317
34. Część XXXIV. Stary Prokocim, Piaski Wielkie (Świątniki, Podedworze i Podlesie), Wola Duchacka, Rząka, obrzeże Płaszowa i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/61318
35. Część XXXV. Wola Duchacka, Kosocice i Barycz, Płaszów, Rybitwy, Bieńczyce i Olsza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61336
36. Część XXXVI. Wiosenny rekonesans po południowych obrzeżach miasta. Płaszów (Bagry), Stary Prokocim, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Kosocice, Łagiewniki, Zakrzówek, Dębniki, Półwsie i Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/64127
37. Część XXXVII. Wola Justowska i Las Wolski, Półwsie i Zwierzyniec, Łagiewniki, Jugowice, Rajsko i Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66308
38. Część XXXVIII. Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66767
39. Część XXXIX. Borek Fałęcki, Bonarka, Dębniki, Zakrzówek, Półwsie i Zwierzyniec, były Obóz Koncentracyjny Płaszów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66868
40. Część XL. Czyżyny, Rybitwy i Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68644

41. Część XLI. Warszawskie, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Półwie i Zwierzyniec, Kurdwanów i Borek Fałęcki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70183
42. Część XLII. W zimowej scenerii Pleszowa i Mogiły.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70187
43. Część XLIII. W jesiennej i zimowej scenerii: Woli Duchackiej, Piasków Wielkich i Rząki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71271
44. Część XLIV. W jesiennym i zimowym klimacie Prokocimia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71272
45. Część XLV. Płaszów, Olsza i Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71485
46. Część XLVI. Raz jeszcze Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72226
47. Część XLVII. Wzdłuż tradycyjnego Zakrzówka i wokół Skał Twardowskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72227
48. Część XLVIII. Krowodrza, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec i Sikornik, Wola Justowska i Las Wolski, Dębniaki, Zakrzówek, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74740
49. Część XLIX. Podgórze – okolice Bonarki i kamieniołom Libana, teren KL Płaszów na skraju Woli Duchackiej, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Jugowice, Kurdwanów, Kosocice, Rajsko i Barycz.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74741
50. Część L. Borek Fałęcki, Kobierzyn, Skotniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75164
51. Część LI. Stary Płaszów i Bagry, Prokocim, Biezanów, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75857
52. Część LII. Zakrzówek i Skały Twardowskiego, Wola Duchacka, teren dawnego KL Płaszów i jego obrzeże, Podgórze – Kopiec Krakusa, Mały Płaszów i Rybitwy, Biezanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75587
53. Część LIII. Krakowski kalejdoskop: Zakrzówek, Borek Fałęcki, Łagiewniki, Kurdwanów, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77977
54. Część LIV. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś i Zwierzyniec
www.mbc.malopolska.pl/publication/79758
55. Część LV. Zakrzówek, Ludwinów, Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/79759
56. Część LVI. Krowodrza, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/87312
57. Część LVII. Krzesławice, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów
www.mbc.malopolska.pl/publication/88010

58. Część LVIII. Łagiewniki, Płaszów, (Przedmieście) Warszawskie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88763
59. Część LIX. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/88764

IV. Krakowskie panoramy i widoki

1. Część I. Wiosna 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/64522
2. Część II. Lato 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67475
3. Część III. Jesień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68255
4. Część IV. Zima 2011/2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/71731
5. Część V. Wiosna 2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/74742
6. Część VI. Lato 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76541
7. Część VII. Jesień 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78459
8. Część VIII. Ostatnia zima rząckiego uroczyiska, czyli przykład symbiozy człowieka i przyrody po krakowsku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78947
9. Część IX. Zima 2012/13. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rajsko, Prokocim i Płaszów (Bagry).
www.mbc.malopolska.pl/publication/80638
10. Część X. Przedwiośnie 2013. Edycja II. Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Podgórze, Wola Duchacka, Borek Fałęcki, Płaszów, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/82506
11. Część XI. Wiosna 2013. Rondo Mogiłskie, wokół Wisły, Zwierzyniec, Półwsie Zwierzynieckie, Zakrzówek – Skały Twardowskiego, Podgórze– Kopiec Krakusa, Las Bonarka, Płaszów - Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, rząckie ugory, Rajsko, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/85310
12. Część XII. Lato 2013. Kopiec Piłsudskiego, Las Wolski, podnóże Kopca Kościuszki, Skały Twardowskiego, dębnicki brzeg Wisły, Krzesławice, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów i Park Duchacki), Piaski Wielkie, rząckie ugory, Kosocice, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/87314

13. Część XIII. Jesień 2013. Rondo Mogiłskie, Las Wolski i Wola Justowska, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Półwieś Zwierzynieckie (Błonia), Nowy Świat (Kossakówka), Dębniki, Zakrzówek (okolice Ronda Grunwaldzkiego; Krakowski Fiord), Pychowice, Kostrze i Bodzów, Podgórze (Wzgórze Lasoty; Kopiec Krakusa).
www.mbc.malopolska.pl/publication/89214
14. Część XIV. Jesień 2013 c.d. Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów; Park Duchacki i jego okolice), Prokocim, Płaszów – Bagry, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko, Kosocice, Krzyszkowice – Chabrowe Wzgórze. Dodatek – Migawki z Cmentarza Rakowickiego (2009-2013).
www.mbc.malopolska.pl/publication/89215

V. Drzwi krakowskich kamienic czynszowych i domów podmiejskich

1. Część I. Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69109
2. Część II. Śródmieście, Stradom, Kazimierz, Wesoła, Dębniki i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/69110
3. Część III. Śródmieście (cd.), Piasek (cd.), podmiejski Kraków.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69430
4. Część IV. Śródmieście (cd.), Kleparz, Wesoła (cd.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/71803
5. Część V. Śródmieście, Piasek, Kleparz i Wesoła – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72474
6. Część VI. Wesoła, Stradom i Kazimierz (cd.) oraz podmiejska Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/730887
7. Część VII. Piasek, Wesoła, Kazimierz i Podgórze – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73088
8. Część VIII. Piasek – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73717

VI. Detale krakowskich czynszówek i domów. Wybrane drzwi i portale, klamki, okna i obramienia, witraże i figury naścienne.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88307
2. Część II. Kleparz, Stradom, Kazimierz, Wesoła, Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88308
3. Część III. Kalejdoskop krakowski i Kraków podmiejski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89316

VII. Krakowskie i podkrakowskie jeziora, stawy, rozlewiska i mokradła

1. Część I.

Dawna plaża pod Wawelem, Planty, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Błonia, Zwierzyniec, Mydlniki i Kryspinów, Zakrzówek, Ludwinów, pogranicze Pychowic i Bodzowa, pychowickie łąki, Przegorzały i Bielany, posolvay'owskie stawy w Borku Fałęckim, okolice Bonarki, kamieniołom Libana, teren KL Płaszów, Bagry, nabrzeże Wisły w Rybitwach i Płaszowie, Dąbie, łąki mogiłskie, Bieńczyce i Olsza.

www.mbc.malopolska.pl/publication/74564

2. Część II.

Parki: w Nowym i Starym Prokocimiu, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Rajsko, Kosocice, Barycz i Wieliczka.

www.mbc.malopolska.pl/publication/74567

VIII. Liczne albumy o Krakowie i jego okolicach opublikowane na mojej stronie serwisu społecznościowego Facebook:

<http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

B. Opracowania dotyczące Ziemi Gdowskiej

B.1. Sagi i historie rodzinne

1. Saga rodu Grabowskich z Bilczyc i Liplasa koło Gdowa. Edycja IX uzup.
www.mbc.malopolska.pl/publication/8610
2. Saga rodu Chanków i Kędrynów z Podolan i okolic Gdowa. Edycja VI uzup.
www.mbc.malopolska.pl/publication/10372
3. Szkic do historii badań nad drzewem genealogicznym rodu Chanków z Podolan i okolic Gdowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/14677
4. Notka o rodach: Kaletów – „Wójcioków”, Augustynków – „Frysiów” i Mrozowskich z Bilczyc koło Gdowa. Edycja V uzup.
www.mbc.malopolska.pl/publication/13924

B.2 Albumy o Ziemi Gdowskiej

I. Gdów i jego okolice – odchodzący świat

1. Część I. Edycja II. Gdów, Bilczyce, Liplas, Podolany, Wola Zręczycka, Jaroszkówka, Lipnica Murowana.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15443
2. Część II. Gdów, Przebieczany, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec, Klęczana, Wola Zręczycka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15730
3. Część III. Edycja II. Wiatowice, Niegowić, Marszowice, Gdów i inne. Szlak Papieski odcinek od Klęczany do Łapanowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15731
4. Część IV. Edycja II. Bilczyce, Gdów, Podolany, Wola Zręczycka i Zręczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17022
5. Część V. Bilczyce, Liplas, Marszowice, Gdów i Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17844
6. Część VI. Zagórzany, Gdów, Podolany, Jaroszkówka, Wieniec, Nieznanowice, Marszowice, Bilczyce i Łazany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21257
7. Część VII. Lednica Górna, Trąbki, Łazany Bilczyce, Gdów, Marszowice, Wola Zręczycka i Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/24065
8. Część VIII. Łazany, Gdów, Niegowić, Krakuszowice, Grodkowice, Klęczana, Kobylec i Łapanów
www.mbc.malopolska.pl/publication/56953
9. Część IX. Nieznanowice, Pierzchów, Cichawa. Szlak Papieski – odcinek od Niegowici do granic Klęczany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58646

10. Część X. Edycja II. Łazany, Bilczyce, Gdów, Pierzchów, Niegowić i Wiatowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61319
11. Część XI. Jawczyce, Liplas, Gdów, Wola Zręczycka, Kobylec; wybrane archiwalia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77982
12. Część XII. Gdów, Marszowice, Jaroszówka, Kobylec; kilka wyburzonych już chałup z Gdową, Marszowic i Kobylca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85467

C. Opracowania dotyczące Ziemi Krakowskiej.

C.1. Albumy o Ziemi Krakowskiej

I. Dawny świat okolic Krakowa

1. Część I. Dobczyce i Dziekanowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19619
2. Część II. Wieliczka i Rożnowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19620
3. Część III. Wieliczka i jej okolice (cd). Wieliczka, Czarnochowice, Lednica Górna, Przebieczany, Biskupice, Szczygłów, Surówki – Zabłocie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21938
4. Część IV. Wieliczka i jej okolice (cd). Wieliczka, Krzyszkowice, Lednica Górna, Czarnochowice i Śledziejowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56793
5. Część V. Łapanów i jego okolice. Łapanów, Kobylec, Jaroszówka, Szlak Papieski – odcinek od Łapanów do Kobylca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56794
6. Część VI. Dobczyce i ich okolice (cd). Dobczyce i Kornatka
www.mbc.malopolska.pl/publication/57409
7. Część VII. Mozaika podkrakowska. Edycja II. Puszcza Niepołomicka i jej okolice, Brzesko Nowe, Pleszów, Kościelniki i Górka Kościelnicka, Zielonki, Korzkiew i ich okolice, Rudawa i jej okolice, Wola Zręczycka i Zagórzany, wokół Dobczyc i Podchybie koło Lanckorony. Dodatek – Podkarpacie, okolice Rzeszowa: Świlcza, Mrowla i Bratkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59373
8. Część VIII. Bochnia i jej okolice. Ziemia Tarnowska. Edycja III. Bochnia, Łapczyca, Lipnica Murowana, Jasień Brzeski, Tarnów i Ładna. Cmentarze wojenne o okresie I-ej wojny światowej z okolic Tarnowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59639
9. Część IX. Wieliczka i jej okolice (cd). Wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, Śledziejowice i Kokotów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/62561

10. Część X. Wieliczka i jej okolice (cd). Edycja II. Lednica Górna, wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, krajobrazy wokół Baryczy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69387
11. Część XI. Bochnia i jej okolice (cd). Bochnia i Łapczyca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70813
12. Część XII. Wieliczka i jej okolice (cd). Rekonesans wokół wzgórza Pod Baranem.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71484
13. Część XIII. Wieliczka i jej okolice (cd.). Migawki z Wieliczki. Jeszcze jeden spacer po dawnych Krzyszkowicach.
www.mbc.malopolska.pl/publication/724743
14. Część XIV. Edycja II. Wieliczka i jej okolice cd. Galicyjskiej Wieliczki ciąg dalszy, Wzgórze Kaim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76407
15. Część XV. Edycja II. Migawki z trasy: Staniątka, Niepołomice, Wola Batorska, Uście Solne, Szczurowa, Żabno, Ujście Jezuickie, Opatowiec, Gręboszów. Cmentarze wojenne i pomniki z okresu I-ej wojny światowej (cd.): Wola Batorska - Sitowiec, Biskupice Radłowskie, Otfinów, Ujście Jezuickie, Gręboszów. Okolice Brzeska i Tarnowa – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77197

D. Przydrożne zabytki sztuki sakralnej z rejonów: Krakowa, jego okolic i Ziemi Krakowskiej

I. Zabytkowe figury, kapliczki i krzyże przydrożne z rejonu Krakowa i jego okolic.

1. Część I. Dawne przedmieścia Krakowa i podkrakowskie wsie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21231
2. Część II. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21258
3. Część III. Ziemia Krakowska. Wieliczka, Gdów, Dobczyce i ich okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21259
4. Część IV. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74586
5. Część V. Ziemia Krakowska cd.
Wieliczka i jej okolice, Trąbki, Łazany, Gdów i jego okolice, Szlak Papieski: Niegowić – Marszowice – Klęczana - Kobylec - Łapanów, Łapanów i jego okolice, Niepołomice i ich okolice, Dołęga koło Szczurowej, Kościelniki, Bochnia i jej okolice, Dębno Tarnowskie, Żabno i jego okolice, Wola Pogórska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77198

E. Artykuły w Głosie Wielickim
www.wielicki.glos24.pl

1. Nr 1 (styczeń 2009) – „Odchodzący świat”.
2. Nr 2 (luty 2009) – „Negatyw na szklanej płytce”.
3. Nr 10 (październik 2009) – „Zapomniany mieszkaniec Bilczyc”;
o Franciszku Augustynku – „Antonim Wichurze” - w setną rocznicę
jego narodzin.
4. Nr 12 (grudzień 2009) – „Bilczyce z lat mego dzieciństwa”
5. Nr 1 (styczeń 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 1.
6. Nr 2 (luty 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 2.
7. Nr 3 (marzec 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 3.
8. Nr 4 (kwiecień 2010) – „Gdów z lat mojego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 1.
9. Nr 5 (maj 2010) – „Gdów z lat mojego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 2.
10. Nr 6 (czerwiec 2010)– „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 1.
11. Nr 7 (lipiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 2”.
12. Nr 8 (sierpień 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 1.
13. Nr 10 (październik 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 2.
14. Nr 1 (styczeń 2011). „Wspomnienie Marcina Ciężarka”.
15. Nr 2 (luty 2011). „Jan Kaczmarczyk – zapomniana ofiara zbrodni
katyńskiej”.
16. Nr 3 (marzec 2012). „Moja Babcia Bogdzina”.
17. Nr 9 (wrzesień 2012). „Z dziejów dworu w Bilczycach”.

Artykuł z Wiadomości (10.2011)
www.wiadomosci.krakow.pl

O mnie. Barbara Bączek. „Dokumentalista z sercem”

Dziennik Polski (19-20.01.2013)

O mnie. Paulina Polak. „Fotografuje taki Kraków, który powoli przechodzi
do przeszłości”.

Gazeta Gdowianin

Artykuły i notki publikowane na internetowej stronie tej gazety –
www.gazetagdowianin.pl